



Diagnose bijenziekten in de regio

Tekst en foto Bram Cornelissen

Voor imkers onderzoekt bijen@wur al jaren bijen- en broedmonsters op een aantal veel voorkomende ziekten. In de laatste 20 jaar zijn bijna 3000 monsters onderzocht. We merken dat bijenhouders er graag gebruik van maken, omdat het ze informatie geeft over de gezondheid van hun bijenvolken. Misschien nog belangrijker, ze verkrijgen kennis over ziekten en hoe ze moeten voorkomen dat die ziekten een bedreiging vormen voor hun bijenvolken. Hoewel deze opzet slaagt in zijn doel, is de kennisoverdracht beperkt. Het herkennen van de symptomen van ziekten blijft een expertise van [Bijen@wur](mailto:bijen@wur), terwijl het beter zou zijn als bijenhouders dat zelf zouden kunnen. Om deze kennis beschikbaar te maken voor bijenhouders, is er dit jaar voor een andere opzet gekozen. In elke provincie gaat een regionale werkgroep aan de slag met het onderzoeken van bijen- en broedmonsters. In de afgelopen maanden hebben 33 mensen zich aangemeld om hieraan mee te doen.

De werkgroepen bestaan uit bijengezondheidscoördinatoren en bijenhou-

ders die zelfstandig monsters gaan onderzoeken. In juli en augustus zijn de eerste workshops gehouden waarin de werkgroepen getraind werden in het onderzoeken van bijen en broed op ziekten. Daardoor kunnen bijenhouders straks in hun directe omgeving aankloppen voor een diagnose en advies. Als er gelegenheid voor is, kunnen ze samen met de werkgroep kijken hoe een diagnose wordt uitgevoerd. De werkgroepen is gevraagd om zelf een locatie te regelen, bijvoorbeeld bij een lokale afdeling van een vereniging of bij een school. Deze locatie moet in ieder geval beschikken over een binoculair of loeplamp (vergroting 10x) en een microscoop (vergroting 100 tot 400x). Daarnaast is een vriezer nodig voor de opslag van de monsters tot ze onderzocht worden. Met behulp van deze middelen kunnen de bijen onderzocht worden op varroamijten, nosema, amoëbeziekte en tracheemijten (Acarapis). Daarnaast zijn de werkgroepen getraind in het herkennen van symptomen van virussen en andere afwijkingen. De werkgroepen beschikken verder over de mogelijk-

heid om een aantal broedziekten onder de loep te nemen, te weten Europees vuilbroed, Amerikaans vuilbroed, kalkbroed en zakbroed.

In de loop van september gaan de werkgroepen van start. De eerste grote test voor de werkgroepen zal in het najaar komen. Er is dan een piek te zien in de sterfte van volken. We willen bijenhouders die sterfte constateren aanmoedigen om de werkgroepen in te schakelen. Het is van groot belang dat ze de kennis in de praktijk brengen en op die manier weer overdragen aan andere bijenhouders.

Overigens zijn we nog steeds op zoek naar bijenhouders om deel te nemen aan dit project. In de regio Flevoland / Noordoostpolder, Friesland, Noord-Holland en Gelderland zoeken we nog naar enthousiaste mensen om te participeren. U kunt hierover contact opnemen met Bijen@wur. ●

Meer informatie is te vinden op www.wageningenur.nl/diagnosebijen.